

Keskkonnamõjude hindaja: Evox Invest OÜ
Lepiku 6, Jõgeva
www.evox.ee
Töö nr 22-02/11

Aidu karjääris kavandatava kaevandamise sulgemise keskkonnamõju hindamise programm
(eelnõu)

Juuni 2011
Tartu

Sisukord

1	Sissejuhatus	3
1.1	Asend ja ala kirjeldus	3
1.2	Kavandatav tegevus ja eesmärk	3
1.2.1	Aidu karjääri sulgemine	3
1.2.2	Kavandatava Aidu III mäeeraldise allmaakaevanduse iseloomustus ja kavandatav tegevus	6
1.2.3	Uus Kiviõli kaevanduse ja Aidu III mäeeraldise allmaakaevanduse koosmõju	7
1.2.4	Aidu karjääri majanduslikult mitteotstarbekalt kaevandatavate aktiivsete varude liitmine naaberkaevväljadega	7
1.3	Keskkonnamõju hindamise algatamise põhjused	8
2	Kavandatav tegevus ja reaalsed alternatiivid	9
2.1	Alternatiiv 0- peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana.	9
2.2	alternatiiv 1 –peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Jätkatakse vee väljapumpamist karjäärialalt. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevise töötlemiseks.	9
2.3	alternatiiv 2 –peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Karjäärialal taastub looduslik veetase. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevise töötlemiseks.	11
2.4	Alternatiiv 3 -põlevkivi kaevandamise eelse olukorra taastamine (külade taastamine).....	11
3	Koostatavast KMH aruandest	12
3.1	Keskkonnamõju hindamise aruanne	12
3.2	Keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus.....	13
3.2.1	Keskkonnamõju hindamise käigus hinnatakse kavandatava tegevuse ka selle alternatiivide keskkonnamõjusid:.....	13
3.2.2	Võtmeteguri hindamine.....	14
3.2.3	Võtmeteguri arengu positiivne suund.....	14
3.2.4	Võtmeteguri hindamine.....	14
3.2.5	Võtmeteguri kaalukus	14
3.3	Töörühm	15
3.4	Ajakava.....	15
3.5	Info Keskkonnamõju hindamises osalejate kohta.....	15
3.6	Planeeritavate tööde ajakava.....	16
3.7	Keskkonnamõju hindamise programmist teavitamine	17
3.8	Algatamise otsus.....	18

Joonis 1	Karjääriväli asub Ida-Virumaal Maidla vallas	3
Joonis 2	Karjäärivälja aktiivne tarbevaru, märgistatud punaselt.....	4
Joonis 3	Planeeringuala märgitud punase viirutusega.....	4
Joonis 4	Teemaplaneeringu põhikaart.....	5
Joonis 5	Kavandatava Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse tööstusplatsi asukoht	7
Joonis 6	Kivimite kobestamine lõhketöödega.....	8
Joonis 7	Aidu karjääri tootmiskompleksi asukoht.....	9
Joonis 8	Aidu karjääri tootmiskompleks	10

1 Sissejuhatus

1.1 Asend ja ala kirjeldus

Maidla vald asub Ida-Virumaa lääneosas ja pindala on 332,3 ruutkilomeetrit. Valla põhjaosa paikneb Viru lavamaal, lõunaosa Alutaguse madalikul, Purtse jõe kesk- ja ülemjooksu ümbruses. Asustus on koondunud valdavalt valla põhjaossa. Keskus asub Savala külas. Vallas elab seisuga 01.01.2011.a 855 elanikku sh Aidu karjääriga piirnevates küldes: Maidla 139, Savala 198, Uniküla 104, Aidu-Liiva 6, Aidu-Nõmme 5, Aidu-Sooküla 13 ning Ojamaa 9, kokku 474 elanikku e. ca 55% Maidla valla elanikest. Alutagusel asuvad üksikud metsakülad (Räasa, Sirtsu, Tarumaa). Valla kirdeosas asub 1974. a. rajatud Aidu (endine Oktoobri) karjäär. Karjäär piirneb idas suletud Kohtla ja Sompa kaevandusega ning läänes endise Kiviõli kaevandusega. Karjäärivälja lõunapiiril asub Ojamaa jõgi. Karjäärivälja pindala on 34 km². Põlevkivikihid, mille suurim paksus on ca 3 m, lasuvad 5-30 m sügavusel.

Joonis 1 Karjäärivälja asub Ida-Virumaal Maidla vallas ulatudes lõunaosas Mäetaguse valda

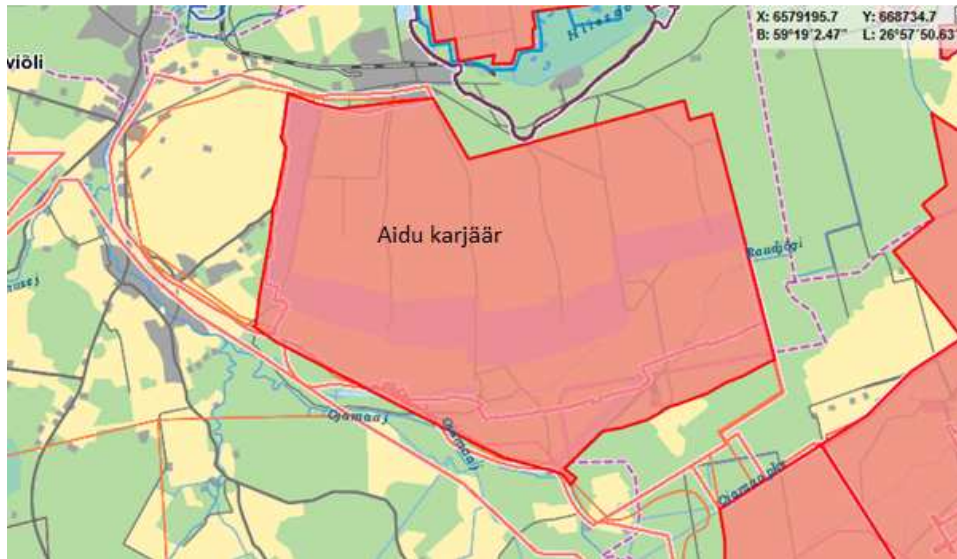

1.2 Kavandatav tegevus ja eesmärk

1.2.1 Aidu karjääri sulgemine

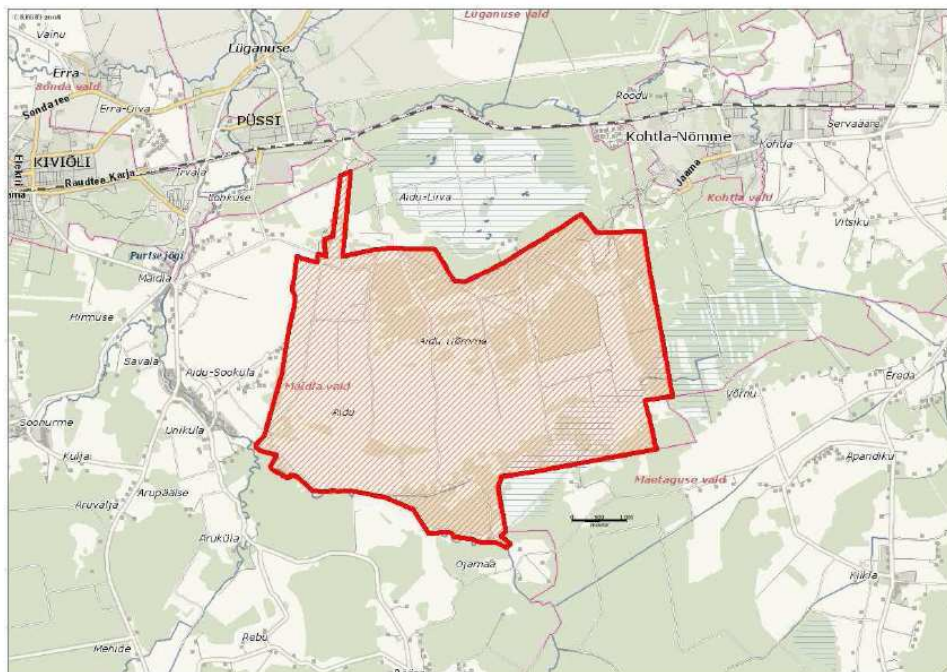
Aidu karjääris läheneb mäetööde piir lõunaosas mäeeraldise piirile. Vastavalt tootmismahu prognoosidele ammendub varu suures osas ja kaevandamise sulgemine on plaanis 2012. aastal.

Joonis 2 Karjäärivälja aktiivne tarbevaru, märgistatud punaselt

Aidu karjääriväljale on koostatud *Olulise ruumilise mõjuga aidu tuulepargi, seda toetava infrastruktuuri ja rekreatsioonialade ning lasketiiru asukohavaliku teemaplaneering.*

Joonis 3 Planeeringuala märgitud punase viirutusega

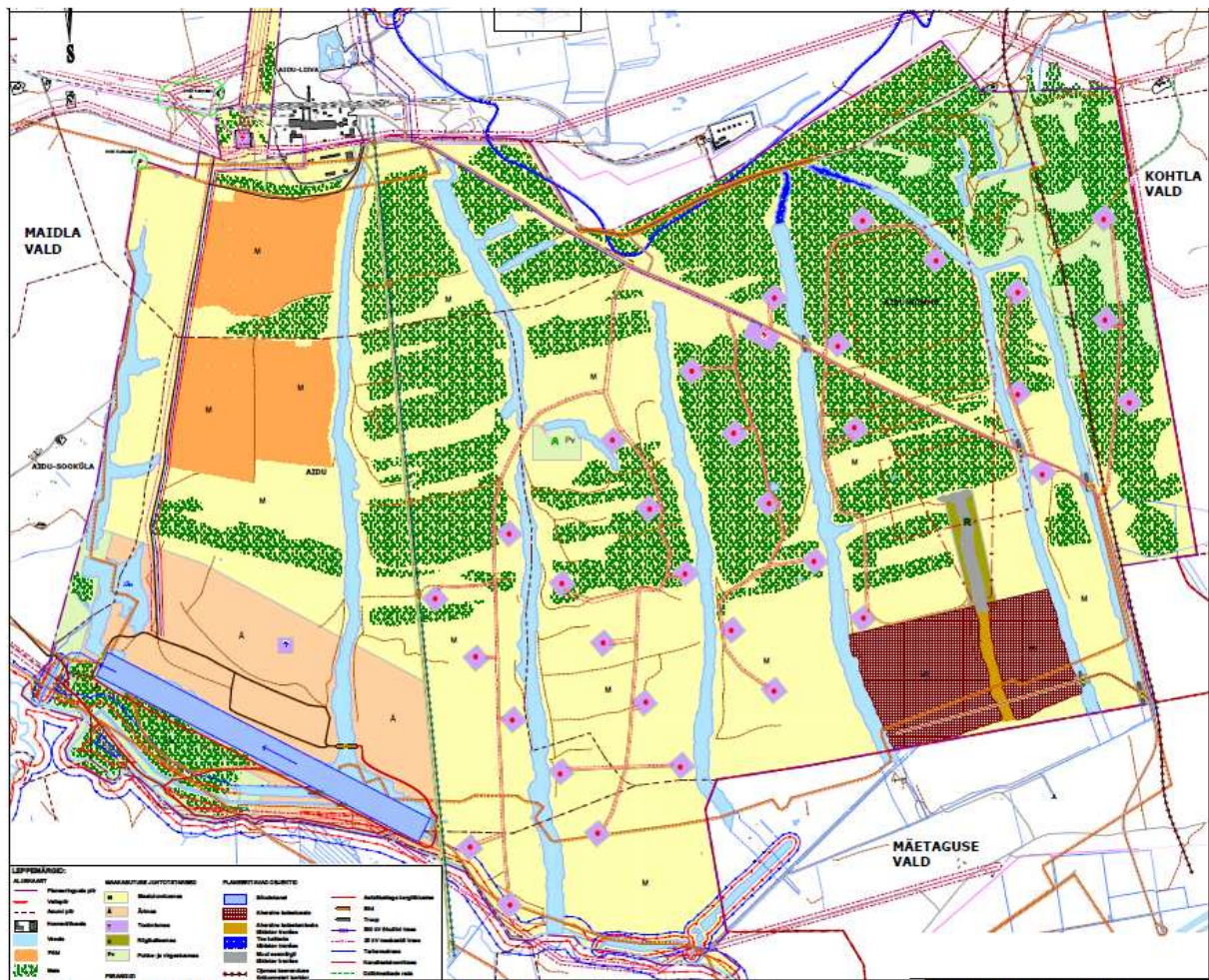
Planeeringu koostamise eesmärgid:

- ✓ Planeeringuga määratakse Aidu karjääri rekultiveeritud alal ca 130 MW võimsusega tuulepargi asukoht, sealhulgas kuni 16-ne, 2 MW tuuliku ja kuni 35-e, 3 MW tuuliku asukohad, elektrialajaama, kaabelliinide, ühendusteede asukohad, ehituskruntide suurused, maakasutus

sihtotstarbed. Täpsustatakse servituutide seadmise vajadus, selgitatakse täiendavad ehituslikud tingimused tuulikute ja kommunikatsiooniderajamiseks.

- ✓ Planeeritakse Aidu karjääri sulgemise käigus rahvusvahelistele tingimustele vastava sõudekanali rajamine, täpsustatakse ehitus-tehnilisi tingimusi, juurdepääsuteid, abirajatiste asukohti.
- ✓ Planeeringuga määratakse rekreatsioonialade asukohad, sõltuvalt kasutamise viisist (matkarajad, supluskoht, motosport, sukelduskeskus jne) ja pakutavatest teenustest.
- ✓ Täpsustatakse Kaitseliidu lasketiiru ehitus-tehnilis-ballistilisi tingimusi, määratakse maakasutuse tingimused, sealhulgas maakasutuse sihtotstarve.
- ✓ Planeeritakse Ojamaa kaevanduse kaevise veoteede võimalikud alternatiivid (lisaks olemasolevale autoteele projektile raudtee ja konveieri võimalikud koridorid), sealhulgas kitsenduste asukoht ja ulatus, maakasutuse tingimused.
- ✓ Planeeringuga määratakse Aidu karjääri territooriumile kaevise rikastusjäägi (aheraine) ladestuskoht, pindala, maht ja kasutusotstarve.

Joonis 4 Teemaplaneeringu põhikaart

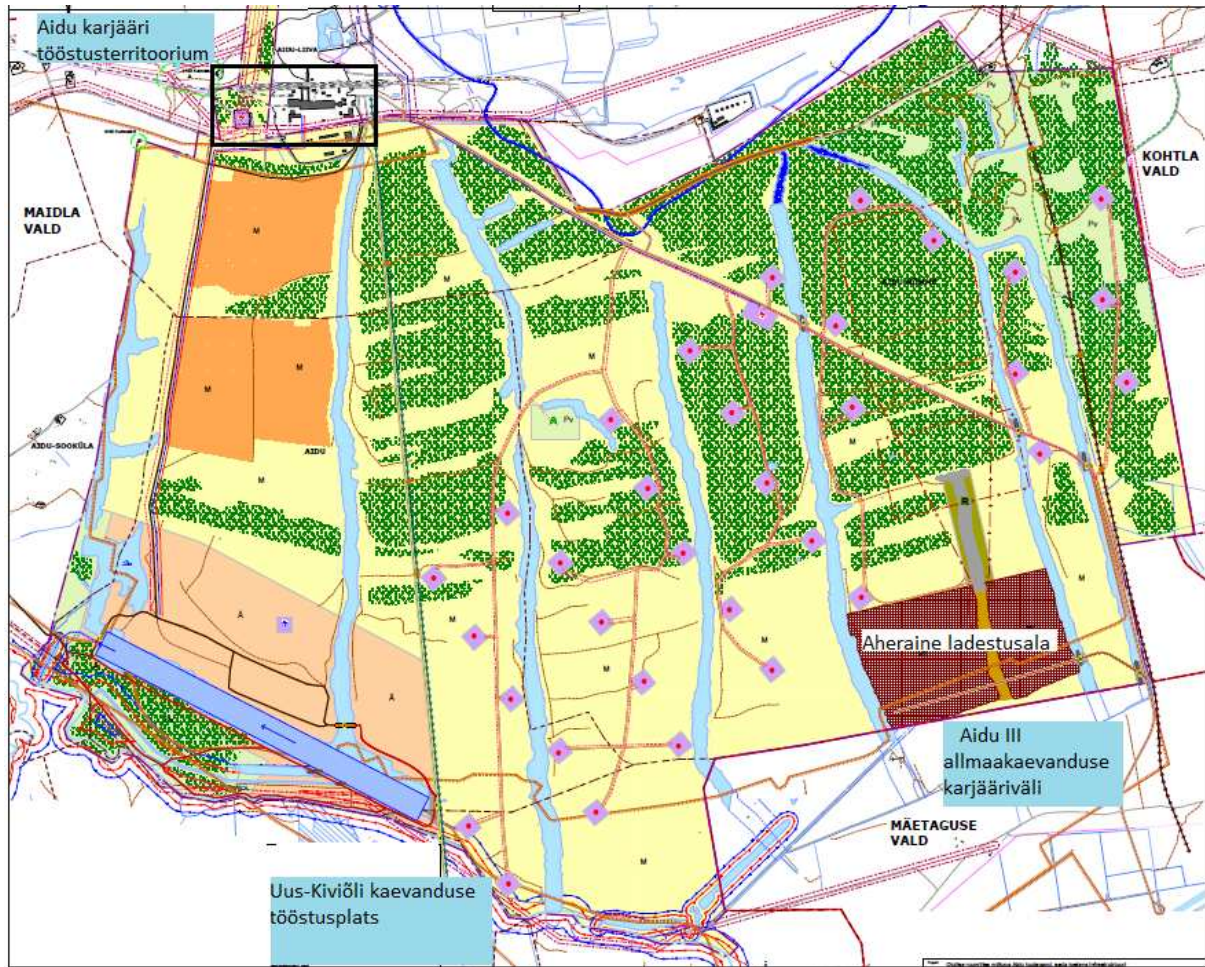

LEPPEMÄRGID:		
ALUSKAART	MAAKASUTUSE JUHTOTSTARBED	PLANEERITAVAD OBJEKTID
Planeeringuala piir	Maatulundusmaa	Sõudekanal
Vallapiir	Ärimaa	Aheraine ladestusala
Asumi piir	Tootmismaa	Aheraine ladestamiseks täidetav tranšee
Hooneid/õueala	Riigikaitsemaa	Tee kaitseks täidetav tranšee
Veeala	Puhke- ja virgustusmaa	Muul eesmärgil täidetav tranšee
Põld		Ojamaa kaevanduse lintkonveieri koridor
Mets		Rekonstrueeritav tee
Raudtee	PIIRANGUD	Asfaltkattega tee
Kõrvalmaantee	Kalda ehituskeeluvöönd	Veotee
Kohalik tee	Kalda piiranguvöönd	Tuulikute teenindustee
Pinnaste	Elektripaigaldise kaitsevöönd	Tee vaateplatvormile
Elektriliinid pingearvuga 35	Lasketiiru ohualad	Uus-Kiviõli kaevanduse lintkonveieri perspektiivne koridor
Torujuhe	Maardla piir turvas	Uus-Kiviõli kaevanduse veotee perspektiivne koridor
Kraavid	Maardla piir põevkivi	
Alajaam 20 kV	Kultuurimälestis kaitsevööndiga	
Alajaam 330 kV		
		Asfaltkattega kergliiklustee
		Sild
		Truup
		330 kV õhuliini trass
		20 kV maakaabli trass
		Tarbevetrass
		Kanaliseerimisetrass
		Dziibimatkade rada
		Kanali väljavool
		3 MW elektrituulik
		Vaateplatvorm
		Ujumise koht
		Sukeldumise koht
		Konveieri ristumine teega

1.2.2 Kavandatava Aidu III mäeeraldise allmaakaevanduse iseloomustus ja kavandatav tegevus

Aidu III väli asub Aidu mäeeraldise lõunaosas. Aidu III väli piirneb põhjaosas Aidu karjääriväljaga, ida ja kaguosas veega täitunud Kohtla kaevandusega, lõuna- ja läänepool Purtse ürgoruga. Kaeveväli on kirde-edelasuunas väljavenitatud mittekorrapärase nelinurga kujuline. Kaevevälja pikkus kirde-edelasuunas on 3,14 km ja põhjast lõunasse 800 m. Vaadeldaval väljal on põlevkivi tootluskihi lasumissügavus 23-27 m, kihindi paksus 2,86 m. Karbonaatsete kivimite keskmine paksus on 15 m. Varude kaevandamiseks kasutatakse tulptervikutega kamberkaevandamisviisi. Põlevkivikihi massiivist lahtimurdmiseks kasutatakse algmurdega puur- ja lõhketöid. Koristustöodel on soovitatav kasutada 4 m pikkuste lõhkeaukude puurimisega tehnoloogilist skeemi (kasutatakse Estonia kaevanduses). Kaevis laadimine ja eest väljavedu kraapkonveierile toimub kopplaaduriga. Kraapkonveierile paigaldatakse suurte tükkide peenestamiseks universaalpurusti. Kaevis liigub mööda kraapkonveierit kogumisstrekki monteeritud lintkonveierile. Lintkonveier toimetab kaevis maa peale karjääri tranšeesse. Tranšees tõuseb konveieri tühjendustrummel 5-8 m kõrgusele ja moodustab koonusekujulise lao. Kuhilast tõstab rataslaadur kaevisse otse BelAZ tüüpi kallurile või veetakse samas tranšees asuvasse ajutisse lattu. Kaevis rikastamine on otstarbekas Aidu karjääri tööstusterritooriumil. Kaevis veoks kasutatakse Aidu karjääri sisest teedevõrku.

Joonis 5 Kavandatava Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse tööstusplatsi asukoht

1.2.3 Uus Kiviõli kaevanduse ja Aidu III mäeeraldise allmaakaevanduse koosmõju

Kui Uus Kiviõli kaevanduse ehitust alustatakse Aidu III jaoskonna töötamise ajal, siis paljud kaevevälja avamise ja ettevalmistamisega seotud küsimused on võimalik lahendada kiiremini ja väiksemate kuludega. Põlevkivi on võimalik kaevandada järjepidevalt tootmismahu vähendamiseta. Lisaks sellele võib ajakava kokkupaneku põhjal oletada, et uut kaevandust on võimalik ehitada tunduvalt kiiremini võrreldes kaevanduse ehituse alustamisega mitu aastat pärast Aidu karjääri infrastruktuuri konserveerimist. Uus-Kiviõli kaevandusplatsi rajamiseks on otstarbekas kasutada Aidu karjääri aherainet. Kaevisse transportimiseks aidu karjääri tööstusterritooriumile on kavandatud konveieriga.

1.2.4 Aidu karjääri majanduslikult mitteotstarbekalt kaevandatavate aktiivsete varude liitmine naaberkaeveväljadega

Aidu karjääris kaevandatava põlevkivikihi keskmine paksus on 2,8 m. Tootluskihi lasumisügavus kõigub 5 m karjäärivälja põhjaosas kuni 28 m kaguosas. Karjääriväli on jaotatud neljaks tootmisjaoskonnaks – 1, 2, 3A, 3B. Jaoskonnad on avatud külgmiste väljasõidu- ja lõiketranšeedega,

Aidu karjääris kavandatava kaevandamise sulgemise keskkonnamõju hindamise programm

samuti on läbindatud tootmisjaoskondi poolitavad kesktranšeed. Mäetööde läbiviimise suund on põhjast lõunasse kihindi languse suunas Aidu karjääri katenditöödel kasutatakse lihtkaevandamisviisi. Selle kaevandamisviisi puhul paigutatakse kattedivid tühjaskaevandatud ala sisepuistangusse otse paljandusekskavaatoriga muid transpordivahendeid kasutamata.

Geoloogilise struktuuri ja tehnoloogilise teostatavuse tõttu kaevandatakse kogu katend kahe astmega:

1. aste – setted;
2. aste – kõvad kivimid, mis vajavad puur-lõhketöödega eelnevat kobestamist.

Lihtkaevandamisega paljandamistöodel kasutatakse draglain tüüpi ekskavaatoreid.

Joonis 6 Kivimite kobestamine lõhketöödega

Aidu karjääri lõuna ja idaosas on karjäärivälja ääres sopistatud alad, mis jäävad välja kavandatud tranšeede piiridest ja mille laius ei ole piisav uue tranšeede kavandamiseks. Nende alade kaevandamine oleks tehniliselt raskendatud tulenevalt kaevandamise tehnoloogiast. Varud on otstarbekas liita naaberkaevaväljade varudega.

1.3 Keskkonnamõju hindamise algatamise põhjused.

Keskkonnaministeerium algatas Ida-Viru maakonnas Maidla ja Mäetaguse vallas paikneva üleriigilise tähtsusega Eesti Põlevkivimaardla Aidu kaeveväljal Aidu karjääris ja Aidu III mäeeraldisel kavandatavate tegevustega kaasneva keskkonnamõju hindamise kirjaga 06.06.2011 nr 11-2/1685-2. Algamise aluseks oli Eesti Energia Kaevandused AS taotlus maavara kaevandamisloa KMIN-075 lõpetamiseks Aidu karjääri alal, mäeeraldisel pindalaga 2555,01 ha ja teenindusmaa pindalaga 1473,89 ha ning maavara kaevandamise loa taotlus põlevkivi kaevandamiseks Ida-Virumaal Eesti põlevkivimaardlas Aidu kaeveväljal Aidu III mäeeraldisel (teenindusmaa suurus 204,57 ha ja mäeeraldisel pindalal on 236,68 ha).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 punkt 1

Aidu karjääris kavandatava kaevandamise sulgemise keskkonnamõju hindamise programm

kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks oleva kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõike 1 punktide 28 ja 29 kohaselt kuulub olulise keskkonnamõjuga tegevuse hulka nii pealmaakaevandamine suuremal kui 25 ha. alal kui ka pealmaakaevandamise lõpetamine suuremal kui 25 ha. suurusel alal. KeHJS § 11 lg 3 sätestab, et § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine selle vajadust põhjendamata. KeHJS § 27 lõike 3 alusel on otsustaja loa andja Keskkonnaministeerium.

Keskkonnamõju hindamisel lähtutakse Eesti õigusaktidest, Eesti Energia Kaevandused AS, keskkonnamõju hindaja ja kaasatud ekspertide töökogemustest, keskkonnauuringutest, lisateabest ning vajadusel täiendavast informatsioonist.

2 Kavandatav tegevus ja reaalsed alternatiivid

KMH protsessis ei kaaluta asukohaalternatiive, sest keskkonnamõjude hindamine on seotud konkreetse karjääriväljaga.

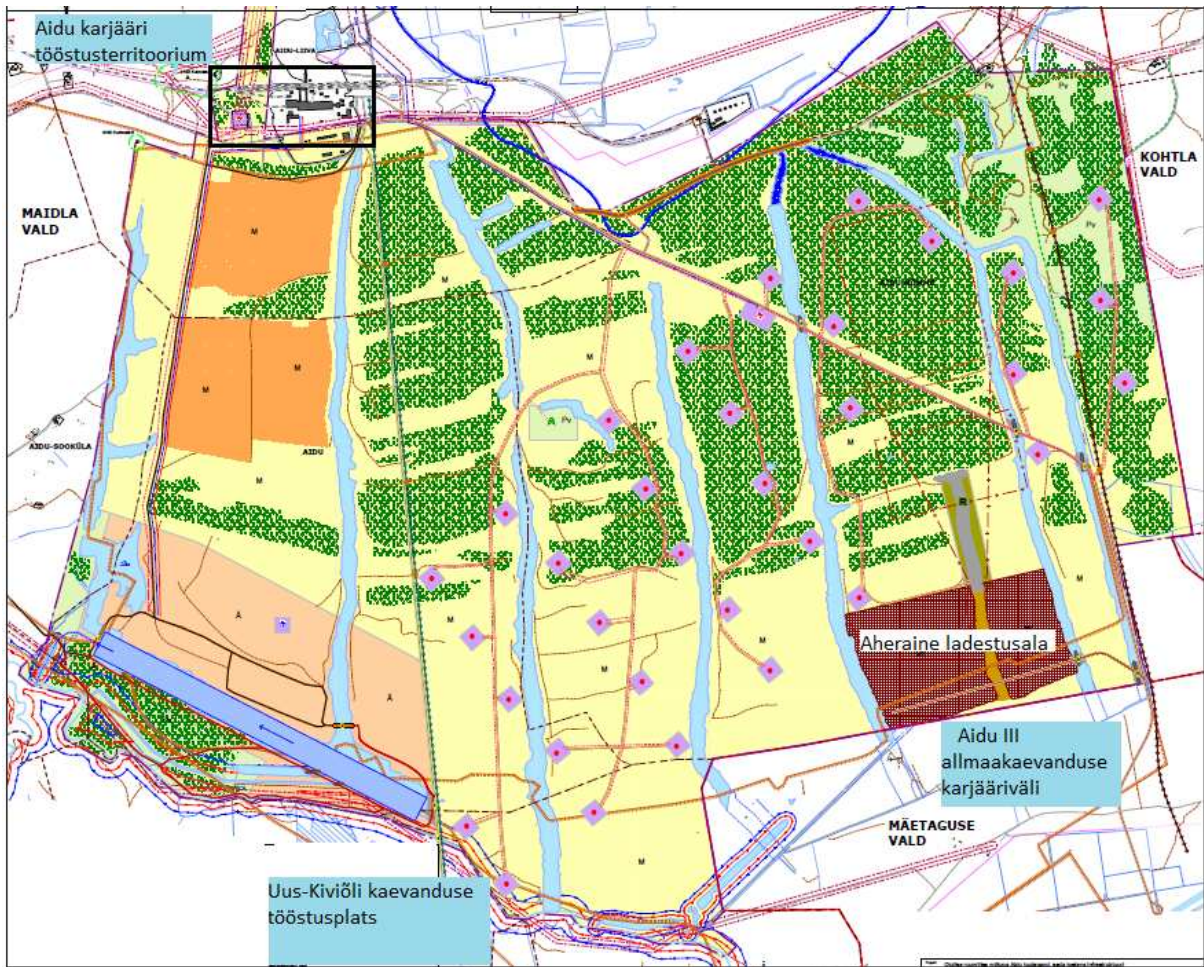
2.1 Alternatiiv 0- peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana.

Peale varude ammendumist kaevandamine suletakse ja lõpetatakse vee väljapumpamine. Karjääriväljal taastub vee looduslik tase tranšeedes eeldatavalt 42 m abs. kõrgusele ja 8 põhjalõuna suunalist tranšeed täituvad veega ja tekkib tehisiärv. Looduslik väljavool on kavandatud Ojamaa jõkke. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Aidu karjääri tootmiskompleksile leitakse uued kasutusotstarbed, konserveeritakse või hooned lammutatakse

2.2 alternatiiv 1 –peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Jätkatakse vee väljapumpamist karjäärialalt. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevisetöötlamiseks.

Peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Jätkatakse vee väljapumpamist hoides veetaset Aidu III karjäärivälja allmaakaevandamiseks ja põlevkivi transpordiks sobival kõrgusel 37m. abs. Sügavamad tranšeed täituvad suurvee ajal osaliselt veega. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevisetöötlamiseks.

Joonis 7 Aidu karjääri tootmiskompleksi asukoht

Joonis 8 Aidu karjääri tootmiskompleks

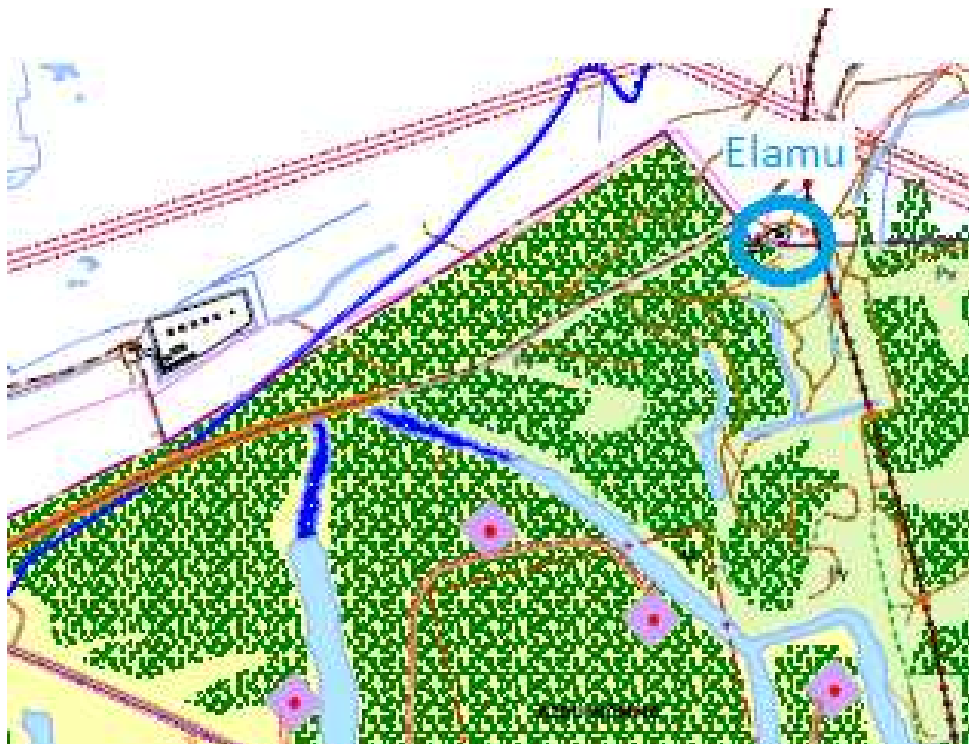
2.3 alternatiiv 2 –peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Karjäärialal taastub looduslik veetase. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevisel töötlemiseks.

Peale varude ammendumist kaevandamine suletakse ja lõpetatakse vee väljapumpamine. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Karjääriväljal taastub vee looduslik tase tranšeedes eeldatavalt 42 m abs. kõrgusele ja 8 põhja-lõuna suunalist tranšeed täituvad veega ja tekkib tehisiärv. Looduslik väljavool on kavandatud Ojamaa jõkke. Aidu III mäeeraldise allmaakaevandamiseks ja põlevkivi transpordiks on vajalik täiendavate veetõkete rajamine teede kõrguse tõstmise. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevisel töötlemiseks.

2.4 Alternatiiv 3 -põlevkivi kaevandamise eelse olukorra taastamine (külade taastamine).

Põlevkivi karjääriviisiline kaevandamine muudab maakasutust, muudetakse inimeste elukeskkonda, olemasolevat maastikku, mullastikku, taimestikku ja ka pinnavetevõrku. Aidu karjääri tööstusterritooriumil ei ole säilinud külade iseloomulikke hoonestust ja asustust. Karjääri tööstusterritooriumi kirdeosas metsamaaks rekultiveeritud alal asub varasemast metskonna kontorist ehitatud elamu koos abihoonega .

Joonis 9 Elamu asub karjääri tööstusterritooriumi kirdeosas piirnedes teemaplaneeringualaga

Joonis 10 Elamu läheduses asub rohumaa ja veega täitunud tranšee

3 Koostatavast KMH aruandest

3.1 Keskkonnamõju hindamise aruanne

Keskkonnamõju hindamine esitatakse KMH aruandena vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (eeskätt §20) sätestatule.

Keskkonnamõju hindamise aruande sisu:

Keskkonnamõju hindamisel käsitletakse järgnevaid ning vajalikke teisi küsimusi:

1. ÜLDIST

- 1.1. Keskkonnamõju hindamise osalised
- 1.2. KMH seaduslikud alused
- 1.3. Keskkonnamõju hindamise algatamine, läbiviimine ja avalikustamine
- 1.4. Kasutatud infoallikad

2. ARENDAJA KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK JA VAJADUS

- 2.1. Kavandatava kaevandamistegevuse eesmärk, põhjus ja vajadused
- 2.2. Kavandatavast tegevusest saadavad efektid
- 2.3. Tegevuste vastavus keskkonnakaitselistele õigusaktidele, olemasolevatel planeeringutele ja arengukavadele

3. KESKKOND KAVANDATAVAL TEGEVUSTERRITOORIUMIL JA LÄHIÜMBRUSES

- 3.1 Asukoht, maastik, vooluveekogud ja olemasolevad infrastruktuurid

- 3.2 Geoloogilised ja hüdrogeoloogilised tingimused
- 3.3 Kliima, taimestik, loomastik
- 3.4 Looduskaitse ja Natura võrgustiku ning teised kaitstavad objektid
- 4. KAVANDATAVAD TEGEVUSED
  - 4.1. Pealmaakaevandamise sulgemine Aidu karjääri mäeeraldisel, sulgemise alternatiivid ja Uus Kiviõli kaevanduse ja Aidu III mäeeraldisel allmaakaevanduse koosmõju
- 5. TEGEVUSTE MÕJU ÜMBRITSEVALE KESKKONNALE
  - 5.1. Tegevused, mis võivad mõjutada ümbritsevat keskkonda
  - 5.2. Mõju pinnaveele ja vesivarustusele
  - 5.3. Mõju põhjaveele
  - 5.4. Tootmisobjektide rajamisest ja lõpetamisest põhjustatud emissioonid ning nende vastavus normatiividele
    - 5.4.1 Maavõnked ja lõhkamistöõde mõjuulatus
    - 5.4.2. Müra
    - 5.4.3. Välisõhu saasteained
    - 5.4.4. Jäätmete
  - 5.5. Energiavarustuse keskkonnamõju
  - 5.6. Juurdepääsu- ning veoteede (autotransport) ja toodangu väljaveo keskkonnamõju
  - 5.7. Kaevises esmatöötlemise ja võimaliku edasitöötlemise mõju
  - 5.8. Mõju taimestikule, loomastikule ja kaitstavatele objektidele
  - 5.9. Sotsiaalse, majandusliku ja kultuurilise keskkonnaga seotud aspektide mõju
  - 5.10. Looduvarade otstarbekast kasutamisest ja mõju metsamajanduslikule tegevusele
  - 5.11. Maastiku korrastamine peale tööde lõppu
  - 5.12. Mõjutegurite hindamise meetodika ja hindamise tulemused
  - 5.13. Negatiivsete mõjude leevendamine ja alternatiivide võrdlemine
- 6. KESKKONNA SEISUNDI JÄLGIMISE VAJADUS JA SUUND
- 7. ÜLEVAADE KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROTSESSIST JA VALIKUSTAMISEST
- 8. KOKKUVÕTE JA KOONDHINNANG, SOOVITUSED

3.2 Keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus

3.2.1 Keskkonnamõju hindamise käigus hinnatakse kavandatava tegevuse ka selle alternatiivide keskkonnamõjusid:

- Alternatiiv 0- peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana.
- Alternatiiv 1 –peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Jätkatakse vee väljapumpamist karjäärilalt. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevises töötlemiseks.
- Alternatiiv 2 –peale varude ammendumist kaevandamine suletakse. Karjäärivälja kasutatakse Aidu tuulepargi, rekreatsioonialade, lasketiiru ja aheraine ladestuse alana. Karjäärilal

taastub looduslik veetase. Aidu karjääri tootmiskompleksi kasutatakse Aidu III allmaakaevanduse ja Uus-Kiviõli kaevanduse kaevise töötlemiseks.

- Alternatiiv 3 -põlevkivi kaevandamise eelse olukorra taastamine (külade taastamine)

3.2.2 Võtmeteguri hindamine

Määratakse võtmetegurid, mis omavad tähtsust arendaja ja elanike seisukohast. Võtmeteguritena eksisteerivad nii looduslikud komponendid, majanduslikud tegurid ja muud aspektid, mis on omavahel seotud ja mõjutavad erineva tugevusega üksteist.

Võtmetegurite valikul on eksperdid määratlenud olulisemad, mis iseloomustavad kavandatavat tegevust.

3.2.3 Võtmeteguri arengu positiivne suund

Võtmeteguritele on iseloomulikud nende omadusi iseloomustavad näitajad. Näiteks looduskaitse ja rekreatiivset võtmetegurit iseloomustab looduskaitse väärtuste säilimine ja täiendavate puhkevõimaluste loomine

Iga võtmeteguri puhul on esitatud nn. positiivne suund, mis on kasulik elanikele ja arendajale

3.2.4 Võtmeteguri hindamine

Võtmetegurite mõju on hinnatud 7-pallisel skaalal (+3 kuni -3), kus +3 tähistab väga suurt/tugevat positiivset mõju (st, et elanikele või arendajale on selline arengusuund positiivne) ja -3 vastupidi väga suurt/tugevat negatiivset mõju.

Võtmetegureid on hinnatud lühiajalise mõjuna (kavandatud tegevuse teostamise aeg ca 3-5 a.) ja pikaajalise mõjuna (kavandatud tegevus on osaliselt või täielikult elluviidud). See võimaldab hinnata erinevate variantide ajalist mõju.

-3 tugev negatiivne mõju
-2 mõõdukas negatiivne mõju
-1 nõrk negatiivne mõju
0 oluline mõju puudub
1 nõrk positiivne mõju
2 mõõdukas positiivne mõju
3 tugev positiivne mõju

3.2.5 Võtmeteguri kaalukus

Kaalukus väljendab võtmeteguri olulisust elukeskkonnale ja võimaldab paremini iseloomustada kavandatavat tegevust. Kaalukust on hinnatud 3-pallisel skaalal (1 kuni 3), kus +3 omab väga suurt

Aidu karjääris kavandatava kaevandamise sulgemise keskkonnamõju hindamise programm

tähtsust ja +1 on vähemoluline. Võtmeteguri olulisuse väärtus korrutatakse võtmeteguri mõjule antud positiivse või negatiivse arväärtusega.

3.3 Töörühm

Keskkonnamõju hindamist käesoleva programmi alusel teostab Evox Invest OÜ. Ekspertgrupi juht on Aivar Lääne, litsentseeritud keskkonnaekspert Kuido Kartau (litsents KMH 0034)

3.4 Ajakava

KMH protsessi läbiviimine, programmi ja KMH aruande avalik arutelu toimuvad vastavalt käesolevale programmile lisatud ajakavale (vt lisa).

Evox Invest OÜ

Kuido Kartau
litsents KMH 0034

3.5 Info Keskkonnamõju hindamises osalejate kohta

Arendaja

AS Eesti Energia Kaevandused

Jaama tn 10

41533 Jõhvi

tel. 336 4801, 336 4802

Kontaktisik: Allan Viil, telefon 5223230

Keskkonnamõju hindamise viib läbi:

Evox Invest OÜ

Reg nr 10097377

Lepiku 6, 20303 JÕGEVA

Kontaktisik Aivar Lääne, Telefon 53739326

Ekspertgrupp

1. Kuido Kartau (vastutav ekspert litsents KMH 0034)- Hendrikson & Ko juhtiv keskkonnaekspert. Mõjuvaldkonnad: maavarad, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, müra ja vibratsioon.
2. Aivar Lääne (bakalaureusekraad Maastikukaitse-ja hooldus EMÜ) - OÜ Evox Invest juhtiv keskkonnaekspert. Mõjuvaldkonnad: kaitstavad loodusobjektid, jäätmeteke, maavarad, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase.
3. Priit Kuusik (bakalaureusekraad geoloogias Tartu Ülikool). Mõjuvaldkonnad: geoloogia, hüdroteoloogia, hüdrodünaamika.
4. Vajadusel kaastakse täiendavaid eksperte.

Aidu karjääris kavandatava kaevandamise sulgemise keskkonnamõju hindamise programm

Otsustaja, KMH algataja ja korraldaja

Keskkonnaministeerium

Narva mnt. 7a

15172 Tallinn

Tel. 626 2802

keskkonnaministeerium@envir.ee

Järelevalvaja:

Keskkonnaministeerium

Narva mnt. 7a

15172 Tallinn

Tel. 626 2802

keskkonnaministeerium@envir.ee

3.6 Planeeritavate tööde ajakava

1. Keskkonnamõju hindamise algatamine	juuni 2011
2. Keskkonnamõju hindamise programmi esitamine otsustajale	juuni 2011
3. Keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamine (korraldab otsustaja)	juuli 2011
4. Programm avalikustamisel esitatud ettepanekutele vastamine Täiendatud keskkonnamõju hindamise programmi esitamine	juuli 2011
5. Keskkonnamõju hindamise aruande koostamine (välitööd, mõõtetööd, situatsiooni aktualiseerimine, analüüsid, jne.)	august 2011
6. Keskkonnamõju hindamise aruande esitamine	august 2011
7. Keskkonnamõju hindamise aruande avalikustamisest teavitamine	september 2011
8. Keskkonnamõju hindamise aruande avalik väljapanek ning avalik arutelu	september 2011
9. Avalikul väljapanekul ja arutelul laekunud ettepanekute ja küsimustele vastamine ning aruande täiendamine	september 2011
10. Korrigeeritud keskkonnamõju hindamise aruande esitamine otsustajale heakskiitmiseks	oktoober 2011
11. Aruande heakskiitmine	oktoober 2011

Tabelis esitatud tööde teostamise kestvus võib muutuda, kui mõjude hindamise koostamisel peaksid ilmneva kohaliku omavalitsuse või teiste projektiga seotud ametkondade või avalikkuse poolt esitatud täiendavad vaidlusalused küsimused.

3.7 Keskkonnamõju hindamise programmist teavitamine.

Keskkonnamõjude hindamise programmist teavitatakse kirjalikult või elektrooniliselt järgmisi menetlusosalisi.

Ida-Viru Maavalitsus	Keskväljak 1, 41594 Jõhvi	e- kirjaga
Kohtla Vallavalitsus	Järve 2-10, 30331, Kohtla vald	e- kirjaga
Kohtla-Nõmme Vallavalitsus	Kooli 6-1, 30503 Kohtla-Nõmme vald, Ida-Virumaa	e- kirjaga
Maidla Vallavalitsus	Savala küla 42301 Maidla vald Ida - Virumaa	e- kirjaga
Mäetaguse Vallavalitsus	Mäetaguse alevik. Mäetaguse vald 41301, Ida-Virumaa	e- kirjaga
Keskkonnainspeksioon	Kopli 76 10416 Tallinn	e- kirjaga
Keskkonnaministeerium	Narva mnt 7a 15172 Tallinn	e- kirjaga

*eraomanikest maaomanikele teavitatakse nende kodusele aadressile (vastavalt omavalitsusest saadud sellekohasele informatsioonile) kuid andmekaitse põhimõtteid arvestades ei esitata sellekohast infot KMH aruandes.

KMH protsessist teavitatakse valla elanikke ja teisi huvitatud osapooli ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ühes üleriigilise levikuga või ühes kohaliku või maakondliku levikuga ajalehes ning kavandatava tegevuse asukoha vähemalt ühes üldkasutatavas hoones või kohas

KESKKONNAMINISTEERIUM

Eesti Energia Kaevandused AS
Jaama 10
41533 JÕHVI
IDA-VIRU MAAKOND

06.06.2011 nr 11-2/1685-2

Keskkonnamõju hindamise algatamine

Eesti Energia Kaevandused AS (äriregistri kood 10032389) esitas Keskkonnaministariumile taotluse (saabunud 02.03.2011, reg nr 1685) maavara kaevandamisloa KMIN-075 lõpetamiseks Aidu karjääri alal, mäeeraldis pindalaga 2555,01 ha ja teenindusmaa pindalaga 1473,89 ha.

Maavara kaevandamisluba KMIN-075, kehtivusajaga 03.05.2019, on antud Eesti Energia Kaevandused AS-le Keskkonnaministariumi kantsleri 30. juuni 2005 käskkirjaga nr 800, millega vormistati maavara kasutusluba KMIN-022 ümber maavara kaevandamisloaks. Eelnimetatud käskkirja on muudetud kantsleri 10.08.2009 käskkirjaga nr 1319 ja kantsleri 01.12.2010 käskkirjaga nr 1737.

Maapõueseaduse § 48 lg 8 alusel tuleb maavaravaru kaevandamisega rikutud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist.

Lisaks esitas Eesti Energia Kaevandused AS Keskkonnaministariumile maavara kaevandamise loa taotluse (saabunud 13.07.2005, reg nr 7526) põlevkivi kaevandamiseks Ida-Virumaal Eesti põlevkivimaardlas Aidu kaevväljal Aidu III mäeeraldisel. Täiendatud taotlus saabus Keskkonnaministariumisse 06.04.2011, reg nr 844-2 ning korrigeeritud andmed esitati 09.05.2011.

Luba taotleti järgmistel tingimustel: mäeeraldisel teenindusmaa suurus on 204,57, mäeeraldisel pindala on 236,68 ha, maavara kaevandamise keskmine aastamäär 500 tuh t; loa kehtivusaeg 12 aastat; maavara kasutusala on energeetikatööstuse kütus ja keemiatööstuse tooraine. Taotlus on avalikustatud väljaandes Ametlikud Teadaanded 11.10.2005. a.

Taotletav mäeeraldis (Aidu III) külgneb põhjas Aidu karjääri (KMIN-075) mäeeraldisega, idas ja lõunas suletud veega täitunud Kohtla kaevandusega, läänes Ojamaa jõega.

Põlevkivi varu väljatakse allmaakaevandamise teel. Aidu III mäeeraldisel kaevvälja kuju ja põhijapiirile jääv avakaevandamise kaevetranšee võimaldavad kaevvälja avada stollidega

Narva mnt 7a*
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

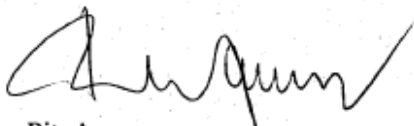
telefon 626 2802, faks 626 2801
Keskkonnaministarium@envir.ee
www.envir.ee

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 punkti 1 kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõike 1 punktide 28 ja 29 kohaselt kuulub olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka nii pealmaakaevandamine suuremal kui 25 ha suurusel alal kui ka pealmaakaevandamise lõpetamine suuremal kui 25 ha suurusel alal. KeHJS § 11 lg 3 sätestab, et § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine selle vajadust põhjendamata.

KeHJS § 27 lõike 3 alusel on otsustaja loa andja, antud juhul Keskkonnaministeerium ning § 27 lõike 4 alusel teeb otsustaja otsuse keskkonnamõju hindamise algatamise kohta KeHJS § 11 sätestatud korras.

Arvestades eeltoodut ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1, § 5 ja § 6 lõike 1 punktide 28 ja 29 ning § 11 lõike 3 alusel algatan Ida-Viru maakonnas Maidla ja Mäetaguse vallas paikneva üleriigilise tähtsusega Eesti põlevkivimaardla Aidu kaeveväljal Aidu karjääris ja Aidu III mäeeraldisel kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju hindamise.

Lugupidamisega

Rita Annus
Kantsler

Koopia: Keskkonnaamet, Maidla Vallavalitsus, Mäetaguse Vallavalitsus

Ave-Õnne Õnnis 626 0708; ave-onne.onnis@envir.ee